HebrewBooks.org ©Moznaim Publishers. No commercial use allowed.

עד הארכובה. שמתכו רגליה עד למעלה מן הארכובה שהיא טרפה וקסבר טרפה מיהא מיה: **עד נקביו.** ונקביו בכלל קסבר טרפה מיה הלכך עד לארכובה הוי ולו מגל עד לנקביו הוי גבלה כר' אלעזר דאמר ניטול דירך וחלל שלה וחפי' בחייה מטמא הלכך לא מיה ובשחיטת חולין (דף כח.) מפרש היכי דמי חלל שלה כל שרבולה ונרתיא מסרסה: **עד טבורו.** מגל עד נקביו לא לינה ליה דרבי אלעזר ומי משום טרפה קסבר טרפה מיה: **בין ר' יוחנן ורבי יוחנן מיהא ביניייהו דר' אלעזר.** ותרוייהו אית להו טרפה מיה: **מלמעלה.** שנתתך מגולגלתו: **לטומאה.** מסרה: **כמין הפקעת דדיקלא.** שהדקל למטה יחיד ומתפצל מלמעלה כך היו ידיו ורגליו על כתפו ומלמטה הוא בלא לורה: **מוסמסין.** מעוכין קלח ולח כל כך בפניו טוחות: **כי פליגי בפניו טוחות.** שאין לורה בהן ניכרת לגמרי: **ואיפכא איתמר.** משום לורך [ב] מפיק לה מלח שכי גמר לה מרבייה: **נוסביה ריש נקיש לר' יוחנן מפת.** לפס אית ליתי לו ממי שפניו טוחות: **היינו פניו טוחות.** מגל בפניו מוסמסין ליכא למיגמי שכי להכ ניכרת בהן הלורה ולאו לטוחות הוא לטומאה היינו חסר לגמרי: **לחומרא.** שטמאתם לוחמת שבועים משום שפק נקבה: **חומרא דאפי' לידי קולא הוא.** לכיון דולד הוא יכביתו לה ימי טוהר מיבא ל"ג דזכר ומטהריתו לפס לאייתה שלא כדין דטמאה נדה היא דלאו ולד הוא: **בבהמה אסור באכילה.** פס שמטה חמו ומעלה בהמיע וכל שכן יפ לאוויר העולם דנפל הוא ובגלה: **מופר באכילה.** דכתיב (ויקרא יח) כל בבהמה תשכבו בכל הטמא בבהמה תאכלו ובלבד שיהיו לו פרסות או פרסה כדאמר בבהמה המקשה ולילד (מולין סט:): **השסועה.** דחטעה לאסרה לכתיב (דברים יד) את זה לא תאכלו וגו' השסועה: **רב סבר.** הא דאסרה דחטעה כשטעה בחמי בהמה אסורה דהא בריה בעלמא היא: **בעלמא לגמרי.** אומו הטין אסר אפי בהמה שטעה בחמי בהמה אסורה: **ר' חנינא בן אנטיגנוס.** שכבול קמי וקאמר דהוי מום ומדפסקי ליה לקרבן מכלל דלהדיוט שרי וקשיא לתרוייהו דהא אפי' יפ לאוויר העולם שרי ושמואל לא שרי אלא בעלמא חמו. והא דאקשי לה שימי טפי לרב מדשמואל משום דגבי הוא קאי בריה הוא דאמר בפרק כל הבשר (שם קיח:) רב אקלע לבי רב שימי בר חייא בר בריה: **שימי אח.** בבהמה דוטעין אשבחן דשמהר ליה רב אפי שימי אח ונראה בעיני משום דבר בריה הוא וקאמר ליה הכי משום מציבותיה כלומר אתה יודע להשיבני. ואני שמעתי שמדת ניעות היא בו ברב שלא היה זוקף עיניו למעלה אלא לא היה מכירו ולא נהירא לי שהרי לא מצינו שאמר רב כך בשום אדם אלא זה אמר כן בבהמה מקומות כאן ובמנחות (דף קי.). ועוד שמעתי משום דמריף הוה ודחיק ליה כי סהיא דאמר ר' (במועד קטן (דף כט)) דאמר רב חנין בר אבא משום ר' יוחנן אומר משום רבי יוסי בן יהושע עד שיהא מקום טבורו בין רבי זכאי לרבי נאי איבא ביניייהו טרפה חיה מר סבר טרפה חיה ומר סבר טרפה אינה חיה] בין ר' נאי לר' יוחנן איבא ביניייהו דר"א דאמר רבי אלעזר ניטול ירך וחלל שלה נבלה אמר רב פפא מחלוקת מלמטה למעלה אבל מלמעלה למטה אפי' כל דהו טהורה וכן אמר רב גידל אמר רבי יוחנן המפלת את שגולגלתו אטומה אמו טהורה ואמר רב גידל אמר רבי יוחנן המפלת כמין אפקתא דדיקלא אמו טהורה איתמר המפלת מי שפניו מוסמסים רבי יוחנן אמר אמו טמאה ר"ל אמר אמו טהורה איתיביה ר' יוחנן לריש לקיש המפלת יד חתוכה ורגל חתוכה אמו טמאה לידה ואין חושש שמא מגוף אטום באתה ואם איתא ליתני שמא מגוף אטום או ממי שפניו מוסמסין אמר רב פפי בפניו מוסמסין כולי עלמא לא פליגי דטמאה כי פליגי בפניו טוחות ואיפכא איתמר רבי יוחנן אמר אמו טהורה וריש לקיש אמר אמו טמאה ולותביה ר"ל לרבי יוחנן מהא משום דשני ליה היינו גוף אטום היינו מי שפניו טוחות בני רבי חייא נפיק לקרייתא אתו לקמיה דאבוהון אמר להם כלום בא מעשה לידכם אמרו לו פנים טוחות בא לידינו וטימאנוה אמר להם צאו ושהרו מה שטמאתם מאי דעתייכו לחומרא חומרא דאתיא מידי קולא היא דקיהביתו לה ימי טוהר איתמר המפלת בריה שיש לה ב' גבים וב' שדראות אמר רב באשה אינו ולד בבהמה אסור באכילה ושמואל אמר באשה ולד בבהמה מותר באכילה במאי קמיפלגי בדרב חנין בר אבא דאמר רב חנין בר אבא השסועה בריה שיש לה ב' גבין וב' שדראות רב אמר בריה בעלמא ליתא וכי אגמריה רחמנא למשה במעי אמה אגמריה ושמואל אמר בריה בעלמא איתא וכי אגמריה רחמנא למשה בעלמא אגמריה אבל במעי אמה שריא איתיביה רב שימי בר חייא לרב רבי חנינא בן אנטיגנוס אומר כל שיש לו ב' גבין ושני שדראות פסול לעבודה אלמא דחיי (ולקשיא לרב) א"ל שימי את ששדרתו עקומה מיתיבי יש בעוברין שהן אסורין בן ארבעה לדקה בן שמנה לגסה הימנו ולמטה אסור יצא מי שיש לו שני גבין ושני שדראות מאי יצא לאו יצא מכלל עוברין שאפילו במעי אמן אסורין רב מתרץ לטעמיה ושמואל מתרץ לטעמיה רב מתרץ לטעמיה בן ארבעה לדקה בן ח' לגסה הימנו ולמטה אסור במה דברים אמורים בשיצא לאויר העולם אבל במעי אמו שרי יצא מי שיש לו שני גבין ושני שדראות דאפילו במעי אמו נמי אסור ושמואל

מי

טרפה אינה חיה. אין סופה לחיות (חולין מב.). ניטול ירך. ממקום מיטוחו בצוקה לחמעת, וחלל שלה. כלומר לא שיטול העצם עם קלח הבשר הפסימי ונשאר בשר העליון והעור על תני סיהן או שיטחנו ושופה את המכה, דהתם טרפה הוא דהוה, כמתני' (שם עו.) מחרוצים, מן הסרוכה ומעמה טרפה, אבל בשאול כל הבשר עד שנראית גופה של מקום החתך כעין חלל קיבה"ז גע"ז, נבלה. ואפילו במייט מטמאה (חולין נא.). ואפילו מפרכסת (שם לב:) אע"פ שאין עדיין מיט מטמאה כנבלה, דכתיב היא לא תחיה (תמורה יא:). **המפלת יד חתוכה.** ממותכת בגוותה במיתון אצבעות (ע"ז יח:). **אמו טמאה לידה.** ומגל משמע זכר לימי טוהר ומומר נקבה לענין טומאה, דמשקיען לה ימי טוהר ויתיב ליה לה ימי טוהר שמא מגוף אטום באתה. נומה לה יהיו לה ימי טוהר שמא מיט ולד דלעיל מגוף אטום הוא כת וקי"ל דמיט ולד (שם). **בני רבי חייא.** יהודה ומזקים שמן (ע"ז מז:). **נפיק לקרייתא.** לכפרים לרחות שדותיהן (ביצה ט:) להתעסק בעבודת אחוזתם (ברכות יח:). **באשה אינו ולד.** ומיטה טומאה לידה (בכורות מג:). **בבהמה אסור באכילה.** כנבלה, דנפל הוא וכמת דמי ולא מהניא ליה שחיטה (שם). שיש לה ב' גבין. ולכך נקראת שסועה, תמומה (חולין ט:). **שימי את.** שמה המקשה לי, כמתני (מנחות כט.) מכס גדול כמותך תיגו יודע לתכן (בכורות מג:) כמתיה אמה הוא שימי מכס גדול ומקשה לי דבר זה, ור' יומרים כי לא היה זוקף עיניו אלא כנגד כל שעה מפני לניעות (מנחות קי:). ששדרתו עקומה. מתני' דמשמע מיי, לאו בשני גבין ממש קאמר, אלא ששדרתו עקומה ומיחזי כגבין ודאלפות הכתב, וכי קאמינא אלא בשני גבין ממש (בכורות שם).

גליון הש"ס

גמ' בפניו טוחות ואיפכא. כעין זה שבת עו ע"ב ופסחים לד ע"ש: תוס' ד"ה אמר וכו' וכעין זה יש בריש חולין. ג"ל ל"ל כרים המולך וכן בעיבוריו מ ע"ב וב"ב קנד ע"ב ובכורות ד ע"ב:

הגהות מהר"ב רנשבורג

א] גמ' בין ר' יוחנן לר' יוחנן מיכא בייניייהו דר"א. ג"ב עיין חולין. ג"ל ל"ל כרים המולך וכו' שבתתו לגיכל מגל דפגיע ר"ת והכל פגיע. ר' יוחנן ובמתורה יפ ע"ב פגיע כי שבת ו"ש ע"ב ועיין כרו"פ סי' נ' ס"ק ב' מ"ש כזה ובבייו ל"ש: ב] תוס' ד"ה אמר כי בפפ וכו' וכעין זה כרש בחולין ל"ה ע"ב כ"ל נעב"ר יעו"ש תוס' ד"ה טלי עלמא וכו' ועיין שיטה מקובצת בילה דף לט ע"ב מבואר כדברי ישע"ס:

תוס' הרא"ש

(בשביל) [בשכל] גופו תייש וראשו אדם כיון שכל גופו תייש: **ליתני שמא מגוף אטום בא או ממי שפניו מוסמסין ליכא למיגמי** אע"ג דאיכא טובא דלא קתני כגון ושטו אטום ואפקתא דדיקלא ל"ל דכל הני בכלל גוף אטום איתנהו אבל אי פניו מוסמסין הוי כמו גוף אטום ה"ל למיתני בהדיא וכ"ש גוף אטום: ר' חנינא בן אנטיגנוס אומר מי שיש לו שני גבין ושתי שדראות. פרש"י דגבי מומי בהמה מיתניא ואיתיה דלגבי מומי אדם מיתניא בפ' אלו מומין ואהך דאמר רב באשה אינו ולד פרוך:

כג ב מיי' פ"ש מהלכות שחיטה הלכה ג וסמ"ג עשין קלב טוש"ע י"ד סי' נו סעיף יח [ועוד בטוי"ד סימן כנ]:

כה ג מיי' שם פ"ג הלכה יט ופ"ש מהלכות מטות טעומאת הלכה ח:

כהב ד ה ו ז מיי' פ"י מהל' מיאוי ביאה הלכה ו טוש"ע י"ד סי' קלד [וכבר נתפלפם מוהן פ"ד דף רפב]:

ל ח מיי' פ"ש מהלכות מאכלות אסורות הלכ' ו סמג עשין פב טוש"ע י"ד סי' קי סעיף ו:

לא ט מיי' שם הלכה ו:

לב י מיי' פ"ש מהלכות מיאת מקדש הלכה י:

לג כ מיי' פ"ד מהלכות מאכלות אסורות הלכה ד סמג לאוין קלב טוש"ע י"ד סי' טו סעי' ב:

לד ל מיי' שם פ"ש הלכה יד סמג שם טוש"ע י"ד סי' ג סעיף כ: